

Respons

Irak: Angrep på idrettsutøvere

- Var idrettsutøvere særlig utsatt i perioden 2005-2007?
- Er idrettsutøvere per i dag en særlig utsatt gruppe i Irak generelt og i Kirkuk spesielt?

Var idrettsutøvere særlig utsatt i perioden 2005-2007?

Da volden var på sitt verste i Irak i 2006-2007, var sportsutøvere blant dem som var utsatt for angrep. Ifølge UNHCRs retningslinjer for vurdering av irakiske asylsøkeres beskyttelsesbehov fra 2009, har idrettsutøvere vært angrepsmål siden Saddam Husseins regime falt i 2003. Bakgrunnen har vært ulike væpnede gruppers kampanjer for å svekke Iraks kulturelle diversitet (UNHCR 2009, s. 179). Også trenere og personer i administrative stillinger innen idretten har falt som ofre for disse kampanjene. For perioden 2003-2008 rapporterer UNHCR om flere konkrete tilfeller (s. 184).

I 2005 ble presidenten i det irakiske taekwondo-forbundet skutt og drept på kontoret sitt i Bagdad (World Taekwondo Federation 2013). I mai 2006 ble 15 medlemmer av taekwondo-landslaget kidnappet og senere funnet drept i Anbar på vei hjem fra et mesterskap i Jordan. Angrepet fant sted nær Khalidiyah beliggende mellom Fallujah og Ramadi. En person mistenkt for å ha stått bak ugjerningen, ble arrestert i 2009 (Wikinews 2009).

Av UNHCRs rapport fremgår det ikke om idrettsutøvere har vært spesielt utsatt i Kirkuk, men på en liste over ofre står bl.a. en fotballspiller i Kirkuk som ble skutt og drept i 2009 (UNHCR 2009, s. 230).

Ellers er de tilfellene som her er rapportert, spredd over hele Irak unntatt KRI.

Er idrettsutøvere per i dag en særlig utsatt gruppe i Irak generelt og i Kirkuk spesielt?

I henhold til Iraq Body Counts statistikk for perioden oktober 2012 – oktober 2013 (IBC 2013), som er seneste oppdaterte data, fremkommer det at enkelte fotballspillere på forskjellige steder i landet ble angrepet og drept i 2013:

- Én fotballspiller ble skutt og drept utenfor fotballstadion i Kirkuk 17. februar 2013.

- Fire fotballspillere ble drept av en veibombe med stadion som mål i al-Zaafaranaiya (provins ikke oppgitt) 28. juni 2013.
- Én fotballspiller ble drept av en granat som landet på fotballstadion i al-Qalaa sør for Samarra 19. juli 2013.

Den amerikanske kampanjeorganisasjonen Antiwar.com meldte dessuten om et bombeangrep mot en fotballbane i Madaen sør for Bagdad 8. juli 2013, med tre døde og seks skadde blant spillere og tilskuere. Disse fremkommer imidlertid ikke i IBCs oversikt.

Informasjonen viser at fotballspillere har vært utsatt for angrep i Kirkuk og andre steder i 2013. På bakgrunn av så få rapporterte tilfeller kan vi imidlertid ikke slutte at idrettsutøvere som fotballspillere er mer usatt enn mange andre grupper i samfunnet, verken i Kirkuk eller i det øvrige Irak.

Generelt virker det imidlertid som om sikkerhetssituasjonen for idrettsutøvere har bedret seg betraktelig siden 2007, selv om kidnappinger har forekommet. Blant dem som er mest utsatt for kidnappingsforsøk er bemedlede og/eller kjente personer, som for eksempel politikere og idrettsutøvere. Det er likevel liten grunn til å tro at idrettsutøvere er i en spesielt utsatt posisjon i dag, men dersom personen er kjent og familien er antatt rik, så kan man være utsatt for kidnappingsforsøk. Kidnappinger for løsepenger blir brukt til å finansiere terrorvirksomhet i Irak. En nyhetsartikkel fra 2009 (AP) viser til at mens væpnede anslag avtok fra 2007, så økte kidnappingene.

Tilgjengelig informasjon om den senere tids utvikling innen taekwondo i Irak, indikerer en bedring i situasjonen for idrettsfolk generelt. I 2013 meldte det internasjonale taekwondo-forbundet World Taekwondo Federation at sporten er i sterk oppgang i Irak. Den irakiske medlemsorganisasjonen har nå et lokallag i hver eneste større by, og taekwondo skal ha gått forbi fotball i popularitet. I Irak er det nå over 200 taekwondo-klubber som konkurrerer i fire ligaer, og antallet utøvere overstiger en halv million. Taekwondo har også fenget blant kvinner, og det er seks byer som nå stiller med kvinnelag, ifølge World Taekwondo Federation (2013).

Denne informasjonen kan muligens tyde på at forholdene har falt mer til ro, og at utøvelse av konkurranseidrett ikke lenger kan anses å være mer risikabelt enn andre fritidsaktiviteter.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet (UDI), Utlendingsnemnda (UNE) og Justis- og beredskapsdepartementet har behov for kunnskap om. Landinfos responser og temanotater er basert på opplysninger fra både åpne og anonyme kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder.

En respons er et svar på konkrete spørsmål som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema, og kildegrunnlaget er ikke alltid like bredt som i våre temanotater. Responser er utarbeidet innenfor korte frister og inneholder gjerne lite bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som omtales.

Respons Irak: Angrep på idrettsutøvere

Referanser

Skriftlige kilder

- AP, dvs. Associated Press (2009, 27. juli) Suspect arrested in Iraq taekwondo team murders. *USA Today*. Tilgjengelig fra http://usatoday30.usatoday.com/news/world/iraq/2009-09-27-iraq-taekwondo-team-murders_N.htm [lastet ned 27. mai 2014]
- Griffis, M. (2013, 8. juli). Athletes Again Attacked; 33 Killed Across Iraq. *AntiWar.com*. Tilgjengelig fra <http://original.antiwar.com/updates/2013/07/08/young-athletes-again-attacked-33-killed-across-iraq/> [lastet ned 27. mai 2014]
- IBC, dvs. Iraq Body Count (2013). *Database. Incidents*. Oxford: IBC. Tilgjengelig fra <https://www.iraqbodycount.org/database/incidents/page1> [lastet ned 27. mai 2014]
- UNHCR (2009, april). *Eligibility Guidelines for Assessing the Protection Needs of Iraqi Asylum-Seekers*. Genève: UNHCR. Tilgjengelig fra <http://www.unhcr.org/4a2640852.pdf> [lastet ned 27. mai 2014]
- Wikinews (2009, 28. september). Suspect arrested for murder of Iraq's entire taekwondo team. *Wikinews*. Tilgjengelig fra http://en.wikinews.org/wiki/Suspect_arrested_for_murder_of_Iraq's_entire_taekwondo_team [lastet ned 27. mai 2014]
- World Taekwondo Federation (2013, 28. juni). *Iraqi taekwondo: Troubled past, bright future*. Seongnam: World Taekwondo Federation. Tilgjengelig fra <http://ftp.worldtaekwondofederation.net/member-nation-activities/item/621-iraqi-taekwondo-troubled-past-bright-future/621-iraqi-taekwondo-troubled-past-bright-future> [lastet ned 27. mai 2014]

© Landinfo 2014

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.